

Meie Mats

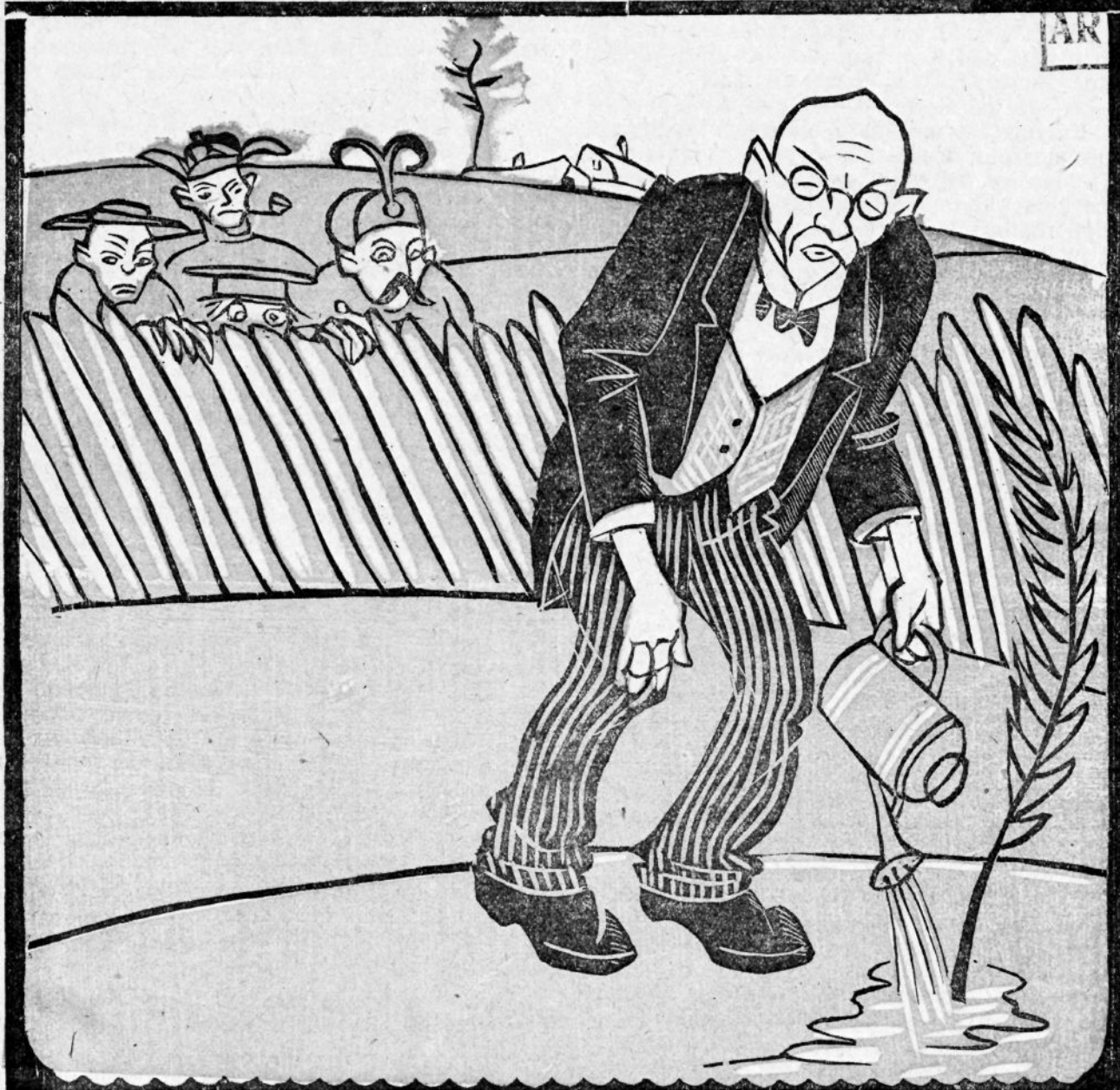
Toimetuse ja talituse asub Harju tän. 46/15.

Nr. 50. (232)

Laupäeval, 31. jaanuaril 1920.

Nr. 50. (232)

Kangekaelsed naabrid.

Naabrid: „Aga õigust ütelda see Tartu Poska taim ei olegi nii hirmus, kui me alguses arvasime. Kui õige lähemale astuda ja naabri käest seemet küsida ja omale ka maha teha — ehk hakkab viimaks head vilja andma. Muidu peame ainult tuult jahvatama!”

Indialase kingitus.

F. Oberg.

(Järg 2.)

Meie kargasime kõik kolmekesi üles.

Terrassile toowal läwel seisis tüdruk, kes meile oli tahtnud süüa tuua, ja tema käest oli kandelaud ühes klaasidega maha kukkunud.

Kuna lapsed temale appi jooksid kildusid üles korjama, ruttasin mina terrassi trepist alla.

Muru oli tühi ja külm kuuvalgus tegi ta pinna suureks ning heledaks. Nagu kellestki taga aetud, jooksin ma sügawasse puiestikku.

Wiimaks jäin ma lõõtsutades seisma ja surusin oma näo ühe puu kastest-märja koore wastu. Mu süda oli nii hale, nii hale — — —

Kui hea, et ma enese üle omas kogemusrikkas elus olin walitsema õppinud. Muidu ei tea, kudas ma sel õhtul ennast oleksin omaste wastu üles pidanud. Järgmisel hommikul oli Ewelyn rõõmus ja rõõsk nagu lillekene — nagu alati ja ikka.

„Ewelyn, ütlesin ma, kui ma hiljuti sinisdest, nagu indialased ütlevad „pühadest“ kiwitest tehtud kaelaehetest kõnelesin, mis üks rikas India daam mulle kord selle eest saatis, et ma ta tütre olin uppumise surmast päästnud — ta arwas, et mul näine ja lapsed on —, siis mõtlesin ma, et ma ta sulle annan, sest et sina ju peaaegu niisama hästi kui minu tütar oled — eks ole tõsi? Ma kirjutasin Londoni pangale, kelle käes mu wäärtasjad hoiul on. Paari päewa pärast jõuab kaelaehet siia, ja siis wõid sa teda alati kanda.“

„Onu Henry!“

Kirjeldamata ilus üllatuse- ja rõõmuilme oli minu sõnade ajal Ewelyni näole ilmunud, ja nüüd wõtsid kaks pehmet lapse käewart mu kaela ümbert tormilikult kinni.

„Henry, sina hellitad minu Ewelyni liig ära!“ ütles mu õde Francis emalik-noomiwal toonil.

Ma pigistasin huuled hammaste wahele ja läksin ruttu wälja. Mu süda nuttis werepisa-raid. Oh et ma kõik, mis üks kolmeteistkümneaastane süda igatses ja mis talle rõõmu tegi, oleksin wõinud Ewelynile anda!

Lapsed olid sel päewal naabrusesse pidule kutsutud ja meie, wanemad, sõitsime goolfmatshile. Weel iial ei ole ma nii wiltsasti goolfi mänginud!

Minu õde, keda mu wilts mäng wististi wihastas, ütles pärast üht mõttetut lööki:

„Emba kumba, Henry, sina kas armastad, wõi sul on hambawalu! Teisiti ei oska ma sinu lohakat mängu wabandada!“

Nüüd karjatas ahastus mu rinnas, ja ma löin pallile, mis mu ees seisis, nii kõwasti, et ta wilistades talle lendas.

Hiljemini kui arwatud sõitsime koju, ja koju jõudes kuulsime, et lapsed juka woodis olla. Ewelyn kurtnud kõhuwalu.

Ma palusin õde, et ta ometi laseks arsti kutsuda.

Francis waatas mulle naerulikult pead raputades silma.

„Kui naljakad te poissmehed laste asjus olete!“ ütles ta. „Kes siis ikka kohe arsti järele saadab, kui naabrid häid kooke küpsetawad! Pealegi teab wana Lea paremini kui arst, mis niisugusel puhul tuleb teha. Ole selle juures kindel!“

Mina ei wastanud midagi, waitd läksin raamatukogu-tuppa. Ma ei oleks weel magada wõinud, waid pidin enne weel iseennast rahustama. Wäsimatuna sammusin ma ühest raamatukogutoast teise.

Ma mõtlesin järele, kui wäga ma sel päewal olin kannatanud iga aimduseta sõna all, mis mind hinge põhjani oli tabanud. Ma olin olnud kui wang, kes oma wõimatust tundes ise oma ahelaid kõlistab ja neid sõnakuulelikult peab kandma

„Yorhi — Yorhi!“ ägasin ma.

Kui ma wiimaks oma tuppa tahtsin minna, läksin ma koridori kaudu, mille ääres laste toad seisis. Ma nägin seal weel walgust ja koputasin ukse pihta.

Lea awas ukse ja teatas mulle, et Ewelyni walud suurenewat. Kas ei peaks lady Canteri üles äratama?

Mina jaatasin ja jatkasin, et mina ise wiibimata arsti järele lähen.

Kahe minuti pärast oli autojuht äratatud, wiie minuti pärast juba tormas auto temaga ja minuga puiesteed mööda läbi ööd edasi. Meie sõitsime niisuguse kiirusega, nagu oleks meil wõiduajamine ees.

Soojale päewale oli öö järgnenud, mis tormi töötas.

Pool kiiremini kui muidu olime sinna jõudnud, kus arst elas, ja kui ma pärast kõlistamist, autos ootasin, mille mootor rahutult rakkus ja mürtsus, nagu ei suudaks ta edasiminekku silmapilku ära oodata, näisid silmapilgud mul igawiku-pikkused olewat, kuni üks aken kõrgemalt awanes ja üks wanaeit sealt pea ettewaatlikult wälja pistis.

„Dr. Branston tulgu silmapilk!“ nõudsin ma lühidalt.

Pea tegi raputawa liigutuse ja läbi tormi kajas hääl waewalt kuuldawalt:

„Doktor wiibib Kintory lossis sir Peetar Macdenny juures kaardimängul. Tänase tormi pärast ta wist koju ei tulegi.“

Ma pöörasin autojuhi Parkeri poole:

„Lähem arst elab —?“

„Dr. Cresburne Linn of Cardies on kaugel ja tee ning ilm on halwad. Aga Kintory sõita

ja sealt Dr. Branston otsekohe Kirkintallani kaasa wõtta, tarwitaks poole vähem aega.“

„Noh, siis/kohe edasi!“

Ja uuesti algas sõit marus, kuna ma terawasti läbi klaaside wihmasse wahtisin, nagu tahaksin ma juba ette sihile jõuda.

Wiimaks ometi mürtsus auto juba Kintory-Lodge ligidal.

Uks awati, algas wastastikune jutt ja peagi ilmus Dr. Branston.

Weel praegu tunnen ma, kudas halwaw ehmatu mind waldas, kui ma sellele mehele näkku waatasin. See oli tulipunane ja ta pilk kindlusega, mis ainult üht tähendust wõimaldas.

„Hallo, sir! Suur au!—Tulen, tulen juba!“ kisendas ta. „Tahtsin parajasti mõne sõõmuga paha ilma unustada —“

„Selle ilmaga ei tahaks ma teid ometi mitte tülitada,“ ütlesin ma, tundes, kudas wiha mu näolt wiimase kui weretilga ära imes.

Auto uks plaksus.

„Dr. Cresburne juurde Linn of Cardiesse!“ karjusin ma. „Aga ruttu!“

Ja siis tormasime tuldud teed mööda tagasi, otse marulise kiirusega.

Neli tundi — neli täit tundi oli mul ära kulunud Kirkintallanist kuni selle silmapilguni, mil doktor Cresburne ja mina maja trepiastmele astusime. Sõidu wiimasel osal oli weel mootorile rike tulnud ja mina ning doktor pidime wiimase osa jala ära käima. Meil oli weel umbes kolmweerandtunni tee käia ja selle pidime jala ära käima, kuna Parker autot jäi parandama. Önn, et rike weel nüüd tuli, sest oleks ta enne tohtri juurde jõudmist tekkinud, siis oleks see mu lihtsalt meeletuks teinud.

Suure waewaga tegime enestele läbi maru teed, sest wihma sadas ikka weel nagu oawarrest ja maru rebis hingeõhu suust. Aga sellegipärast tundsin ma sest kõigest ainult wähe, sest mul oli kahju kallist kaotatud ajast, mis see öösine sõit minult ära rööwis. See sõit oli kõige hirmsam sõit minu elus.

Ja-siis tuli silmapilk, mil Dr. Cresburne haigetoast jälle wälja tuli ning läbitungimata näol ütles:

„See on pimesoolikas. Laps tuleb silmapilk Glasgowi wiia, sest teda on tarwis lõigata ja seda mina siin üksipäinis ei saa toimetada.“

Kirjeldamata waluga läbioodatud tund läks mööda, enne kui kõik transpordiks ehk ärawiimiseks walmis sai. Kui wiimaks auto, minu õemehest juhitud, teele sõitis, ilmus paksu pilweseina tagast juba koidupuna. Wiimane autowile kajas kadudes üles minu juurde. See oli nagu wiimane terwitus Ewelyni poolt, ja pisarad purtskasid mul silmist.

Pahad teated tulid teisel päewal Glasgowist. Lõikus oli edasi lükatud, sest wahepeal oli haigus keerulisemaks läinud ja lõikamisest ei wõinud sel puhul enam juttugi olla.

Ja wiimaks, teisel õhtul, kui kuu suurena ja selgena Kirkintallani kohale tõusis, tuli wiimane teade.

Ewelyn oll oma kannatustest pääsenud — surnud! —

Ma ei oska ütelda, kudas see minu peale mõjus. Päewade kaupa oli mul tunne, et ma automaat olen, kes, kord üles tõmmatud, kõik elu wälised asjad kaasa teeb, seesmiselt aga eluta ja surnud on. Mul oli, nagu oleks see sündmus minu olewusele igawesti pitsati peale wajutanud. Elu oli mulle koormaks; mu hädaõhtliku kingituse koorem näis wäljakannatamatu olewat, kuid tema käest ei olnud mul ka pääsemist.

Selle juurde tuli, et ma ööst, mil tohtrit otsisin, sest et ma kerges riides olin, oma kehale olin haiguse saanud, mis ennast aegamööda hakkas tundma andma. Nii siis olin ma niihästi hingeliselt kui ka kehaliselt haige ja arwasin sellepärast kõige paremaks mõneks ajaks sanatooriumisse minna. Et mul, wiimaseid sündmusi arwesse wõttes, nii kui nii soow oli Inglismaalt lahkuda, siis walisin ma enesele ühe sanatoriumi Berlini ligidalt. Selle juhatajat tundsin ma isiklikult ja oli teda mulle ka mujalt poolt kui tublit arsti soowitatud.

Doktor v. Losswitzi sanatorium oli küll enam suure rahwuswahelise hotelli ja lõbusa wõõraste pansioni kui terwisparanduskoha sarnane. Aga wõib olla, ehk oli see mulle just hea, sest et ma ju mitte selle sõna otsekoheses mõttes haige ei olnud. Ehk ma küll esiotsa teiste seltsi nagu ainult moodi pärast otsisin, ometi ärkas aegamööda mu südames tõsine huwituse mõne inimese wastu, kelle seltsis ma wiibisin, ja ühes sellega kadus ka mu südamest teatud rõhk, mis seal siamaani oli walitsenud. Ma hakkasin elu wastu jälle huwi tundma ja see tegi mu jälle terwemaks.

Mina olen kirgline päewapilditaja ja see kirg oli mind ka ühe teise sanatoriumi elanikuga kui ühine kirg kokku juhatanud. Herra van Staal oli hollandlane, ja mida enam ma seda meest tundma õppisin, seda huwitawam ja iselaadilisem näis ta minu arust olewat. Juba oma wälimuse poolest oli ta läbistikune tüüp: suur, tugewa kehaga, pika peaga, kõrge otsaesisega, pika ninaga ja õigejoonilise kindla suuga.

Aga tema nägu oli mustjas, ta juuksed ja lühikesed wurrud süsimustad, samuti ta silmad. Näis, nagu weereks ta soontes kahesugune weri.

(Järgneb.)

Rändaw kino.

Rändawaid kinematograafe ka-
watsab haridusministeerium külma
panna. (Ajalehest).

Õudsesse külma heinaküüni on kogunud kü-
larahwas imeasja vaatama. Oli teada saadud,
et täna „rändaw kinematograaf“ külasse etendus
andma tuleb, aga mis asi see wärk on, sellest
polnud külarahwal aimugi. Sellel imewärgil pi-
dawat, nagu rahwas ka ajalehest luges, koguni
kõnelejad kaasas olema, kes siis publikumile
teaduslikkude piltide sisu ja tähendust selgi-
taksid.

Waatamata talise külma ilma ja tuisu peale,
istusid inimesed jalgu tagudes pinkidel, mis
täna küüni nagu iga teise tantsupidu ajakski
weetud. Küüni ukse juures laua taga küüru-
tas wäike, prillidega mehike ja luges raha, sest
iga etendusest osawõtja pidi ettevõtte kasuks 2
marka Eesti raha maksma. Liiwa peale, kus ta-
waliselt küla-näitlejad etendawad, oli kokku löö-
dud paar kahwatuid aluspüksa ja pool woodi
lina, mida etendajad kuulu järele kõrti juurest
laenanud. Tagapool, rahwa selja taga seisis laual
suur keeruline masin, mitmesuguste torude ja
klaasidega. Masina juures nokitsesid mõned
herrasmehed, kuna üks neist mingisugust ra-
matut lugedes omaette nohises.

Arusaadaw, et ka külanoorust masin ja
kogu see tehnika huwitas. Wanemad inimesed
pistsid küll pead kokku ja sosistasid isekeskis,
aga noored tungisid õige lähedale, nii et suurt
raamatut lugeja isand tihtipeale poisikesi eemale
hirmutas, neile selgeks tehes, et kannatlik peab
olema ja et etendus warsti peale algab.

Tähendatud isand oligi see, kes pidi pil-
tide etenduse ajal seletusi andma. Nähtawasti
oli ta õige tark mees ja Asutawa Kogu liige,
sest ta kandis linnunahast kraega kasukat, äigas
tihti nina ja ka ei puudunud tal portfelli, mida
ta kui last kiigutas. Aegajalt katsus ta masinat,
usutades, et see mitte ümber ei kukuks, käis
edasi-tagasi pinkide seas, waatas läbi laia küüni
wärawa õues lendlemaid wareseid ning rääkis
siis ukse juures istuwa isandaga.

„Külm on täna, aga rahwast on küllalt ko-
gunud. Nähtawasti leiab meie teaduslik ette-
wõte palju poolehoidmist. Rahwast peab ju
ometi millegi jaoks harima ja õpetama.“

Siis läks ta tagasi masina juure, kus wa-
hepeal olid koos paar külapoissi, kes küllalt tar-
galt kinost rääkisid. Nähes linnunahast kraega
isandat, astusid nad kõrwale, kuna jutt oma
soodu edasi kestis.

„Tead, kui ma sügisel kartulitega linnas
käisin, nägin ma seda wärki õige tihti. Linnas
on, tead, suured majad, kus, waat, just sama-
suguse masinaga elawid pilti näidatakse. Ai-
nult pead ukse juures raha maksma, ma ütlen,
täpipealt niisama nagu siin. Ja missugused to-

redad pildid, ma ütlen! Puha liiguwad lina peall
Arwad, et seal lina taga neid liigutab! Wale!
Masinas on niisugune lint, mis ringi käib ja siis
paistawad lina peale kõik pildid elawatena.“

„Noh, mõni asi! Aga mis need pildid ka
näitasid? Ega's ma pole linnas käind. Kas
Koodi-Jaani ka näidati?“

„Mine'nd ikka, kes siis teda nüüd . . .
Aga naljapilta sai näha. . . Tead ma ütlen, nii-
sugust nalja ka; et naera kas wõi lõhki . . .
Sest mõnest margast pole kahju ühti, kui aga
ikka nalja saab.“

„Õige tore jah! No kui mul kodus niisu-
gune wärk oleks, ma wäntaksin teda iga päew
ja saaksin aga raha. Aga wiimaks tüütab ju
sihuke nali ära kah. . .“

„Ei noh, muidugi . . . Tead, ma ütlen,
ega seal nali üksi pole. Selle raha eest saad
õige kurba ka, nii näidatakse pilti armastusest
ja mahalaskmisest. . . Ja ja, ega nali üksi pole,
näidatakse kurba ka. . . Mina ükskord waatasin
ja mis sa arwad? Nutma hakkasin!“

„No mis nüüd nutta wõi . . . Aga mine
tea, ehk saab weel täna ka toinata, mis sa ar-
wad, Juks?“

„Kasi kus seda ja teist, nali on ju palju
ette ja see lööb, ma ütlen, kõik üle. Ah ja,
mõnikord astuwad ka ajawiteks lauja ja tsir-
kuse tolad üles, mõni lööb isegi hundiratast ja
ratsutab elawa sea seljas üle büüne. Küllap
täna ka niisugust nalja saame. Näe, siin ju
isandaid küll selleks.“

„Ah kohe elawa sea seljas wõi?“

„Mine'nd ikka, ma niisama . . . Aga, näe
hakkab juba peale. . . Ma ütlen, nalja saab jus-
tament samasugust, kui kord linnas. . .“

Linnunahkne isand kõlistas suurt kella,
mis tähendama pidi, et etendus algab. Küüni-
wärawad pandi kinni, mis kogu ruumi pimedaks
tegi. Linale ilmus äkki kena pilt, mille juure
sama isand seletama asus.

Pinkide keskel tõusis uudishimu. Muist
tahtsid juba püsti tõusta, aga nad keelati istuma.
Kolmandas reas nagistasid poisid omakeskis.

„Ma ütlen, nalja saab!“

„Aga see pole ju kellegi naljapilt!“

„Ei noh, enne on kurb traama, siis tuleb
nali, ega see siis teisiti ei lähe!“

„Tasa, poisid, kuradid, laske ometi kõnele-
jat kuulata, mitte põrmugi ei saa aru, kui teie
lobisete.“

„Waadake,“ räägib kõneleja, „see siin on
õpetlik pilt hariduse tähtsusest. Esimene jagu:
keegi portfelliga herra tuleb tahetaresse, näeb,
et poisijõmm weel koolis ei käi. Tirib teise —
näete, kuidas tirib! — woodi alt wälja ja wiib
ära. Wanemad jääwad nutma, aga haridus on
tähtsam kui emarmastus. Nüüd wäike wahe.
Tuleb teine jagu: See suur saks sammub selle
poisikesega. . .“

Wiru plekiliblik.

„Kas lähme teeme serwa, Kutt?“

„Oled sa hull!.. Waata missugune nägu tal peas on — ta u läbi ja läbi plekilises soojastõbes!“

„Ants, kurat, ära hirwita, nali tuleb pärast. Kas sa oled wait! See on trauma. Nutma pead, aga mitte...“

Kõneleja seletab edasi.

Äkki teeb masin wäikse rõpatuse, lint katkeb ja etendus jääb pooieli. Kõneleja seletab, et see wäike wiga kohe ära parandatakse ja etendus edasi läheb.

„Mis, kurat, traamat pakud, aga nalja ei ühti!“ kuulub publikumi seast.

„Ega siin Asutaw Kogu pole, et teha wõid, mis tahad! Kas see kellegi nalja pilt!“

„No küll on aga saksad oma masinatega! Raha oskawad wõtta küll, aga kas nad selle eest ka midagi annawad? Wale!“

„Kurat, wõi niiwiisi tulewad maainimesi narrima! Ptüi!“

„No wat seal on sul säh! Maksin kaks marka ja... Ja sina seletad, et nägin linnas,

et nalja saab... Seal on sul nali! Kui juba linnast tuldakse nalja tooma, siis on küll wiimne päew käes!“

Sest hoolimata parandati lint ja rändaw kino jatkas etendust. Järgmisel päewal pidi ta kusagil mujal täpipealt samasugust nalja tegema.

Oswi.

Pohmell peale pühade.

A.: Jumaluke, missugune sa wälja näed! Köhn ja wilets nagu sant. Mis sinuga on juhtunud? Olid sissetulekumaksu sabas?“

B.: Ei, see on peale pühade tawaline kas-siahastus mainitud suhtes!

Oswi.

Kuld- ja iluasjade kauplused

kawatsetakse maksu alla panna. Kas aga mak-sawad nad seda — kullas?

Oswi.

1. Gustaw Sütt, Saardest. Langes 22. dets. 1918. a. Rakwera all, enamlaste wastu wõideldes. 2. Karl Irt, Pärnust. Langes Petseri sivil Heani mõisa juures 19. mail 1919. a. 3. Eduard Sõõm, Wõru kr. Langes Landeswehri kätte wangi. Pärast leiti tapetult. 4. August Karro, Wõru kr. rühma ülem. Langes 2. juulil 1919. a. Landeswehrlaste kätte wangi, kus teda ära surmati. 5. Adolf Miil, Haapsalust. Surnud Walgas 22 aug. 1919 a.

Nõupidamine.

Kõrgealine minister tahtis joomise wastu wõitlema hakata.

„Hm“ mõtles minister, „eks ma tea oma käest, mis tükid see wiin inimesega teeb. Ja just sellepärast oskangi teda põlata, et ta oma tegudega minust enese wastu põlise waenlase on teinud. Ja peale selle — minust kõnelewad sugupõlved kui rahwa heategijast ja mu nimi trükitakse jämedate tähtedega iga aasta karskuse seltsi kalendri saba esimesele leheküljele.

Minister saatis käsu üle maa ja kutsus oma juure ajakirjanikud, seltskonna esitajad, wallawanemad, külakubjad jne.

„Waadake“, ütles minister koosoleku ette astudes, „ma olen nõuks wõtnud ägedat wõitlust algada . . .“

„Üsna õige, minister peab ikka wõitlema,“ ütles Pahuwere külakubjas. „Ka mina lõõn lahinguid ja ma polegi weel minister.

„Ma näen — meie maa läheb hukka. . .“

„Üsna õige,“ hüüdis Ranniku talitaja, „poisid loopisid mu kaewu laupäewa ööse kiwa täis. Puhas wiha pärast, et ei saanud Liisa juure minna.“

„Mitte selles suhtes,“ tähendas minister kulmu kortsutades, waid . . .

„Taewake, on siis meil ebamooraalsetest kommetest puudu,“ tähendas ajalehe „Waskpasa“ esitaja. Ühesõnaga: see chalkäimine on küll suur pahe meie rahwa ühiselus ja „Waskpasa“ on alati oma weerud selle halbtuse wastu wõitlemiseks pühendanud.“

6. Al.-leit. Tiss, kooliõpetaja Wändrast. Landeswehri wastu wõideldes Aa Jõe ääres wiimaste kätte wangi langenud ja ära tapetud.

„Pahesid on palju,“ tähendas minister, „aga . . .“

„Muidugi on neid ka teisa,“ ütles ajalehe „Hommikuse Eha Hüüde“ asemik. „Ma mõtlen siin neid hirmulugusid, kus meie tütarlapsed lasewad endid süsimustadest neegritest — ütleme ühesõnaga kombeline elu. „Hommikuse Eha Hüüde“ on oma eesmärgiks pannud kombelise tasapinna tõstmise.“

„See ja weel, weel see wiinapõletamine,“ sai minister wiimaks, sest juba liikus „Päewakära Muljede“ toimetaja suu. „Wiinapõletamine häwitab meie maa. . .“

„See on õige,“ tähendasid mitu. „Meie ei suuda teda ära juua ja ta wõistleb tugewaste walitsuse wiinaga.“

„Meie tahame wiinategijaid weel kõwemine karistama hakata ja walitsus palub teie poolt abi ja toetust.“

„Kuule Kustas,“ sosistas Lahuwere talitaja oma küla-

kubjale. „Asi läheb räbalaks. Ega meie samogonkade plaskud ometi weel heintest wälja jäänud?“

„Pole wiga,“ lausus punase habemega külakubjas, „ma matsin teised hoolega ära.“

„See wiinaajamine on midagi niisugust, mis meie rahwa üdi ära sööb. Inimesed walmistawad teda otse habemata julgusega,“ jutustas minister.

„See on õige,“ tähendas Laiskwere esitaja. „Kui nad eemale kuusikusse läheksid, ega ta siis nii julge oleks, ega silma paistaks. Aga meil wa Wanakalda Jürka teeb teist kõõgis ja ise soojendab seal juures reisi ja pobsutab piipu.“

7. Nimi teadmata. 8. Nimi teadmata. 9. Heinrich Treimann, wabatahtlik. Langes 22. juunil 1919 a. Landeswehri vastu wõideldes. 10. Nimi teadmata. 11. Mikkel Oviir, Nurtust. 2. mail Wolmaris haawadesse surnud.

„Walitsus on otsustanud mitte enne wõitlust järele jätta, kui wiinategijad kõik on üles poodud. . .“

Wallaesitajad ehmatasid otse puu kangeks.

„Ah otse ikka üles? küsis Laiskwere mees. „nii ikka puu oksa külge? Nõnda otse kõlkuma, nagu ikka ülespoodakse.“

„Otsekohe kõlkuma. Ka need langewad niisamasuguse trahwi alla, kes piiritust joowad ja müüwad.“

„Kuradi päralt ära nügi,“ tähendas, Waskpasuna“ esitaja seltsimehele wihaselt kõrwasisse. „Mul on poolele joodud pudel taskus, loksutab teine.“

„Raudteedel tahan lasta läbiotsimise toime panna,“ kõneles minister „ja kui kellegi käest kätte saadakse, kõige waljem karistus.“

„Ega teda paganat siis küll enam omal wedada maksa,“ mõtlesid külakubjad. „Aga mis see meie — asi — eks nad tulgu ise järele. Kellel janu, sellel jalad.“

„Aga eks wahest ikka reepäras wõi tuua,“ mõtles Pihuwere esitaja. „Pista otsijale karkas näkku, küllap aitab. Eks ole niisugusid asju enemaltki nähtud.“

„Ja teie peale ma loodan awaliku häale esitajad,“ pööras minister ajakirjanikkude poole, „et mulle abiks astute selle pahe vastu wõitlemisel.“

„Mul on praegu üleskutse taskus“ tähendas „Waskpasuna“ esitaja, et kõik ajakirjanikud Eestis karskuse seltsi astuksid.“

12. Aleksander Wäli, Kureaarest, teenis ratsawäe polgus, Wõru all langenud. Maetud 8 mail Tallinnas, sõdurite surnuaeda. Isikud, kes seda sõdurit surnukuuris näinud ehk tema matusest teawad, palutakse „M. M.“ toimet. teatada.

„Aga pea enne meeles, et enne meie sealt su taskust tühjaks jooome,“ tähendas seltsimees kõnelejale.

„Iseenesestki mõista!“

*

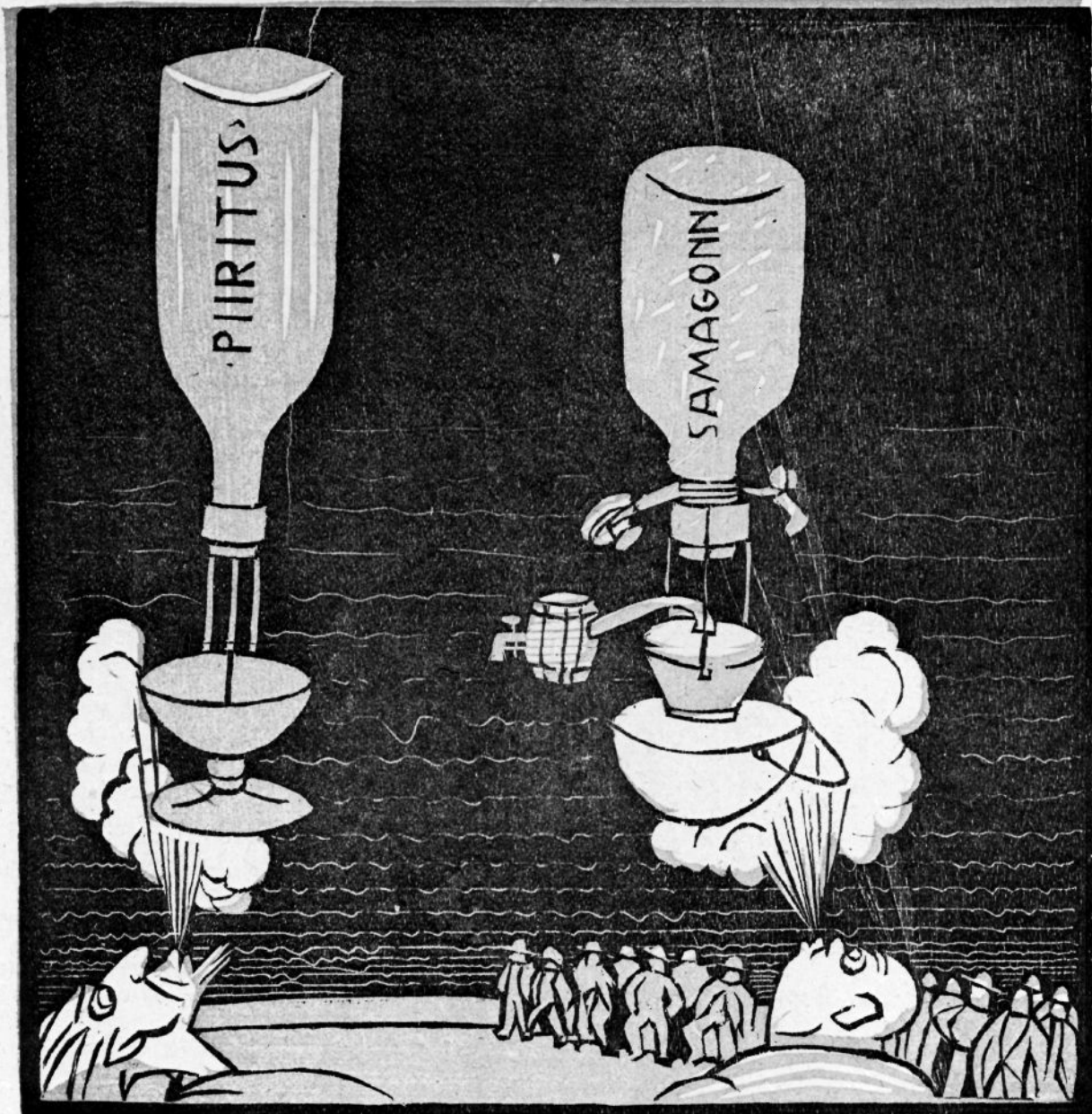
Kui esitajad nõupidamiselt ära tulid, keerasid nad wana Poti Kustase restoraani sisse, lasid ukse lukku keera, rata, tellisid omale kolm tsetwertnoid samogonkat lauale ja hakkasid nõu pidama, kuidas kõige mõnusam ja tagajärjekam oleks wiina vastu wõidelda. See oli keeruline ülesanne, sest tuli teesid otsida, et: wiina küll oleks, teda edasi põletataks, teda tublisti joodaks, aga kõige selle juures ometigi wõidaks ütelda: Kogu Eesti on läbi ja läbi karske riik. Jõuti otsusele: Peab jooma kinniste uste taga ja alles siis koju minema, kui pimedaks läheb. Ei pea mitte ütlemata, et wiina joomiseks tarwitatakse, waid aina tehniliseks otstarbeks. Ei pea samogonkat ilmas nõnda keetma, et suits kätte paistaks ja praage hais teele tunduks. Torud ja muud aparaadid wiidagu kaugele kuuse salusse wõi kusagile soosoppi ja tehtagu wiina seal.

Kui need otsused täide wiiakse, siis jouab Eesti täielikule karskusele. Taks.

— „Ei mäleta hästi, kus ma nägin niisugust ilusat ja odawat ülikonna riiet . . . hm . . . hm . . . ah soo — see oli unes.“

A. Tammo.

Wõistlus.

„Saab näha kummas aero nüüd rekordi wõtab, kas Jaani puhas, wõi seebikiwine samagonn!“

Üüriline.

Jaani Wesihein asus sõjapõgenejana Tallinna. See on õige — päris sõjahirmu, see on: lõhkewaid pommisi, lahingu hüüdeid, põgenevaid punasid ja teeääres lõppewaid hobuseloomi Wesihein küll näinud ei oinud. Aga selle eest oli ta väga hirmsatest asjadest kuulnud ja need ei annud rahu. Ta tuli kodust ära ja asus pealinna.

Wesihein oli lühike, paksuõitu herra ja kui ta kõneles, siis wärises ta alumine moka.

Wesihein ütles ise, et see sündimise wiga on, aga teised tõendasid, et hirmu lood ta moka muskulid nõrgestanud.

Wesihein sai Marodeeri uul. ilusa kahe-toaga korteri.

Kui hr. Wesihein temale tawalise hoolega oli asjad kohale asetanud ja peale lõunat akna alla istus ja hüplewaid warblasi waatles, siis tundis ta enesel õige hea olewat.

Sii sõjakära ei ulata, siin wõib rahuliselt elada, hinge tõmmata.

Plekilise soojatõbe batsillused

„Meie Mats“ on korda läinud peale põnjauku uurimist plekilise soojatõbe põhjusi välja uurida.

Plekiline soejõbe kantakse kahejalgetest täidest edasi. Need täid ronivad mööda Wiru tänawat ja kargavad möödaminejate rahakottidesse kinni. Kui rahakott läbi on hammustatud on plekiline soejõbi kohe käes. Seepärast holdke endid Wiru täide eest!

Sedapuhku ei näinud Wesihein tulewiku taewas mitte ühtegi pilwerüngast.

Waewalt lahkub järgmisel hommikul uni Wesiheinal silmist, kui wabariigi politsei ta juure sisse tikub. Seda nähes tõusis Wesiheinal hirm, nagu politsei ikka harilikult õigele inimesele kananaha ihu peale ajab.

„Seaduse nimel teatan teile, et peate siit korterist wälja kolima. See korter rekwiseeritakse.“

Wesihein ei saanud sellest aru.

„Mis te' wahite suu ammuli. Selle korteri peale on wabariigi lüpsmise ülem-instruktori naise wennapoeg oma silma wisanud ja ta laseb korteri omale rekwireerida. Aru said!“

Herra Wesihein waatas küsiwalt politsei-ametniku otsa.

„Ah soo — 48 tunni jooksul olgu korter tühjaks tehtud.“

Ega seaduse ja ülemuse wastu panna saa. Wesihein jooksis terve päewa Tallinnas ümber. Ostis omale kaenla täie ajalehti — luges kuu- lutuseküljed tähtselt läbi ja leidis wiimaks uue korteri. See oli küll linna serwal, aga mis sa teed. Üks hea külg oli tal siiski — said hulk aega käia ja see on terwisele hea.

Wesihein asus uude korterisse.

Paari päewa pärast näeb Wesihein aknast, kuidas kõrge torbiku taolise mütsiga politseinik maja nummert waatab. Wesiheina südamesse torkab äkitselt walu, nagu oleks seda tundelist muskuli keegi pastlanõelaga seljatagant salwanud.

Ja politseinik tuligi tema juure.

Teie olete ilma lubata siia sisse kolinud. See käib seaduse wastu. Ja teiseks peate selle korteri kolme päewa jooksul tühjaks tegema.

„Aga miks?“ piiksus arg Wesihein.

„Riigi paeaukude ülem-inspektori noorem abi asub siia elama. Ja temale kui riigiametnikule rekwireeritakse see korter. Jumalaga!“

Herra Wesihein teadis, et seaduse ja ülemuse wastu midagi ei ole ütelda ja läks ruttu uut korterit otsima. Ta käis enese otse hulluks, rändas ühest uulitsast teise, pidas wähest wõiwõõra kinni, küsis sellelt korterit. Kuid ta otsimised jäid esimesel päewal tagajärjetaks.

Ka teine päew läks niisama mööda ja Wesiheina lootused hakkasid juba allapoole nulli pugema, kus nad tarduma lööwad.

Kolmanda päewa hommikul leidis ta juhtumisi Pärnumaantee tagant otsast korteri. Selle oli keegi wana lesk wabaks teinud, kes oli parimaks arwanud Rahumäele kolida.

Herra Wesihein tänas oma õnne eest otse pisarsilmil Issandat.

Waewalt jõudis herra Wesihein oma asjad pealt maha laduda, kui teda iselaadi üllatus tabas. Korteri pandi ta eest kinni. Selgus, et see oli riigi poolt ära rekwireeritud riigi turbarabade kaitsekommissjoni kolmandale sekretäärile.

Ja hr. Wesihein jättis oma asjad õõseks majaperemehe kuuri alla, mille eest ta sada marka ette ära maksis.

Ahastus täitis hr. Wesiheina hinge. Ta ei julenud enam korteri peale mõeldagi, sest nii pea kui ta politseinikku nägi, tuli talle kohe mõt-tesse: nüüd läheb see kellegile wabariigi ametnikule korterit rikwireerima.

Kui ta kolm ööd oli Seewaldi taga kiwiaia peal istunud, läks tal wiimaks korda ühte mõõblitega tuba leida. Hr. Wesiheina rõõm oli suur, sest nüüd wõis ometi nurga warju peaseda.

Ta asus uude korterisse elama.

Ilm läks külmale. Õues kriiksusid reejalased wastu kõwa lund ja aiateibad praksusid. Korteri oli ahi külm kui jää.

Hr. Wesihein wõttis julgust ja tähendas mööda minnes, et mõõblitega tuba weidi wilu on.

„Oi mis sa weel ei taha. 300 marga cest peab sulle weel tuba ka kütma,“ ütles perenaine wihaselt: „Eks puhkuge pihku.“

Hr. Wesihein puhkus pihku, tegi igasugusid gümnaastiku harjutusi, aga see ei aidanud. Üksel katsus ta oma jalgu, tundis need külmad olewat ja pidas seda surma märgiks. Lõpuks wõttis wäsimus wõimust, ja Wesihein uinus magama. Warsti ärkas ta jälle üles ja tundis kuidas külg oli suus jääks tardunud. Teisest toast läbi õhukese laudseina, kuuldus wihane wandumine, laste nutt.

„Taewane jumal!“ hädaldas naisterahwa hääl. „See samogonka teeb sind küll pööraseks, nüüd sa oled nagu metsaline. Ma lähen kutsun üürilise abiks.“

Ja peagi taoti ruusikatega Wesiheina toa ukse peale.

Wesihein löi hirmu pärast wärisema, ta tõmbas palitu peale ja jäi nii hommikut ootama.

Waewalt läks walgeks, kui Wesihein oma korterist ära põgenes, et — sinna enam mitte ilmiski tagasi tulla.

Enam ei teinud hr. Wesihein korteri otsimisega katset. Ta ruttas õhtul waksali. Et weel wara oli, istus ta weidi ja kirjutas kepiotsaga lume peale: „Parem juba punaste jalus elada, kui Tallinnas.“
Wihulaïne.

„Autasu“.

Sestsaadik ilm on päris sompus, ma mõtlen: kirjanduse ilm, kui suureks ninaks sirgus Kompus, kel liiga omalaadi silm.

Ta kõrgel mäeharjal rändab, ju kõrgemal kui oleks hea, ja sellepärast meil nüüd jändab, kui oleks uttu uppund pea!

Ei maailm temast undki näinud, ta nimi oli tundmata, kuid nüüd ta äkki mäele läinud ja walitseb seal — suurena.

Ta ainult oma nina näeb ja waewalt weel, mis selle ees; mis warem tehtud, sellest läeb ta mööda nagu pime mees.

Autasu tema neile jagab, kel tuttawad kõik kohwikud, kuid nendega ta waljult pragab, kes eluaja — nälginud!

Jaa: Raha saab, kel on ju raha, kuid kes see tööd ei teha taha; kes teinud eluaja tööd — see surgu nalga, head ööd!

Teomees.

Uits muinasjutt.

(Kilpla ajaloo.)

Oli kõrd suurte paksu mõtsade ja laia laante tagas üits tilluke rabariik. Tolle rabariigi wahmiili nimi olli Kilpla, sest et sääal pallu kilpkondi oli. Nee kilpkonna oliwe esikeskis tülis ja et rohkemb riilde saas, walisiwe nad igauüits oma kilpkonnast paar miist ja säädsiwe noist üte walitsuse kokku, kes pidi walitsema kogu Kilpla rabariigi üle ja riidlema isekeskis ja oma kilpkonna wastastega ja ka oma kilpkonna meestega ja üleüldse kiigega, kes riielda wõis ja osas.

Aga kui nee kilpkondlase riist ära wäsiwe, siis tegid nad säädusi.

Nad pidasiwe endid wägewambaks, ku nee muistse Rääma sõõsari ja targembaks, ku juuda rahwa kuninga ehk wareo Saalamonupoli.

Ja nad andsiwe üte sääduse wälla, et wiina joomise ja müümise ja walmistamise eest saab kraahwitud ja irmsasti krampiskeeritud ja kogu warandus ja torud ja topsid saawad ä wõetud ja tagatsi andmisest põle juttugi.

Tu oli üits irmus ja kohutaw säädus ja wiinawabrikandidadid muutusid näost plassis ja rakteri ja röstüraami pidajad karjusid suure ääleaga ja wiinaga prangeldajad otsisid köit, et oma otganismust oksa külge riputada.

Kuid sääal tuli neil abi just kui Siionist

Walitsuse wõimud tahtsid ülesnäidata oma wõimust ja andsid riigi teenritele ja riigi toa ja kõõgi tüdrukutele peeritust, mis on kangem kui samilagonka, et nad wõiks juua ja laulda ja et nende pead rohkem huugaks otsas riigi kasuks.

Ja nüüd said wiinamütad jälle oma röömsa timmungi ja meeleolu tagatsi. Nad akkasid jälle wiina müüma ja nüüd ei saanud neid ükski kardawoi keelda, sest nad ei kartnud seda kardawoid.

Kui kardawoi kusagile röstüraami sisse läits ja nägi, et seal mehed wiina joowad, siis wotis ta oma plehweedre ja raamatu wälla ja ütles, et ma kirjutatan protorgolli.

Ja mehed ütlesid, sa ei wõi kirjutada, sest me oleme riigi teenrid ja riigi teenrid said walitsuse käest wiina, et nad wõiksid seda oma keha sisse walada. Ja põletsei kardawoi pidi pika ninaga ära minema.

Ja igal pool sai ta ikka ühe ja sellesama wastuse, me oleme riigi teenrid ja sul põle siin aletada midagi, muud kui idi prots! Meil on luba juua! Ja wiina müüad olid wäga röömsad. et nad niisuguse kawala wiguri pärast jälle wõiwad oma wiina müüa ja keeluseaduse praklamatsjonni sisse mässida seltresi pudeli, kui mõni kunde seda tahtis kodu naisele wiia, sest riigi teenrit ei wõi ükski wägi keelda purjutamast, sest walitsus on talle ise oma elde käega wiina annud ja see on tema oma asi, kunas ja kus kohas ta selle wiina ära purjutab.

Niisugune on tu muinasjutt ja muud midagi ehk wenekeeli — poltse nitsewo. Gori.

Rehkenduse-ülesanded.

(Ministeriumikooli sisseastujatele.)

Ülesanne 1. Üks meesterahwas, kellel serini kõik asjad luhta läinud, hakkas spekulerrima. Ta ostis theeworsti ja igasugu wiina odawalt sisse ja müüs selle towari siis mitmekordse hinnaga seal maha, kus niisuguseid aineid ei olnud ja nende järele tarwidus suur oli.

Küsitakse, mis sai ta selle eest?

Wastus: See meesterahwas sai ministri abiks.

Ülesanne 2. Üks wäike ärimees tahtis wäljamaalt kaupa sisse tuua. Et sõja aeg oli, siis ei saanud ta seda ilma walitsuse sellekohase lubata teha. Mees küsis walitsuselt luba. Luba ei antud.

Küsitakse, mis tegi ärimees, et luba saada tellitud kauba sissetoomiseks?

Wastus: Ta maksis juudile tubli protsendi ja juut muretses talle wiie minuti jooksul sisseweo luba.

Ülesanne 3. Kusagil awalikus kohas jõid kord kolm raseeritud noortmeest wiina. Wiinajoomine oli aga sel ajal keelatud. Sellepärast läks politseinik sinna ja tahtis protokollu kirjutada. Kuid ta pidi niisama targalt sealt lahkuma kui tuli.

Küsitakse, mis pärast ei wõinud politseinik protokollu kirjutada?

Wastus: Sellepärast, et joojad riigiteenijad olid ja nad walitsuse poolt antud piiritust jõid.

Ülesanne 4. „Estonia“ kontsertsaalis istusid 500 inimest ja kuulasid muusikat.

Küsitakse, mis sündis nende inimestega teisel päewal?

Wastus: Nad said nohu ja kõha.

Ülesanne 5. Keegi isand saab 1500 rubla kuus palka, kuid prassib igal õhtul hukkaläinud naisterahwastega 2500 rbl. 2 k. kinni.

Küsitakse, mis mees see on?

Wastus: See mees on riigiametnik.

Ülesanne 6. Kusagil maaloli waesema rahwa eluolu wäga wilets: puudusid puud ahju kütteks, leib oli wilets, nagu raba mätas ja tarbeainete hinnad olid wäga kõrged, kuna palgad wõrdlemisi wäiksed olid. Kuid suuremad ninad elasid lõbusasti, sõid ja jõid üheteise wõidu ja korraldasid enamiste igal õhtul joominguid, banketta ja seltersiõhtuid.

Küsitakse, missuguse mulje see rahwale jättis?

Wastus: See pole sugugi wäikeste ninade asi, mis suured ninad teewad. Gori.

Kui P. L. Denikini frondile jõuab.

„Te tulite üksi, herra kindral, kuhu jäi teie armee?“

„Kuda nii, — üksi? Minu armee ühes sõjavarustusega, ou minu seljataga.“

„Kui me nüüd ühendatud jõul ka Wenemaad üles ei ehita, siis on kurat pörgus selles süüdi!“

Päewakaja.

Eks igaüks nüüd teab:
juut Eestis ärimees.
Ta salakaupa weab,
sest uhke kõigi ees.
Kuid, teate, kinni peeti
kaup Läti piiri peal.
Ja wiimaks pokri weeti
juut, Schneider, Habicht seal.

*

Meil pole enam tarwis
küll wabariiki wist,
sest politseile sarwis
saab tihti poksimist.
Kui tahab protokoll
ta teha joomingul,
siis tehtaks pisut kolli —
ja mees on minekul.

*

Waat' soojas tões juba
on pealinn, otsata.
seepärast pole luba
sul Koplis käia ka.

Peaks andma käsu wälja,
et Wirus keeldud käik,
sest ega pole nalja —
ka seal on tõbe paik. . .

*

Nüüd transit kaup on waba
kõiksugu maksudest.
Ei ärimehi taba
seetõttu mure, rist:
Kui salakaupa jälle
on tarwis wedada —
siis ütle ülemale:
see transit-kaubama.

*

Ei taha muuseumi
me noorus orjata,
saand ministeeriumi
wist koha parema.
Seal wanawara aga
ju küllalt leida saab,
kus mõni mamsel waga
me Eesti asju a'ab.

Oswi.

Rikas rahwas.

Meil olemas on rikas rahwas —
miks kardate weel kallidust?
Sest wiina põletama wahwas
pea iga mees meil kärmas just.

Meil terwe maa on wabrik wali
ja igas talus samagonn . . .
Kes usub weel, et see on nali,
ses peitub lihtsalt Eesti jonn!

Ja ilma rahata jääb kroonu,
et oma wiina ta ei müü,
ja samaganni nõuab joonu —
oh ütelge, kel on siin süü?!

Sama Gonn.

Wanka pärandus.

„Noh, Mats, minu njud ljahap ära Deniikini juure kapusta sjuume. Aga et sa harossi tsel wjek oled olnud ja mulle kartoshkat ja korterit oled annud siis jätan mina oma loomad sinule na sdorowie!“

„Siurulaste“ külaskäigu-loengute järelkaja Pärnus.

Kolmekuninga päewa õhtul astusin „Endlasse“ roosilises tujus: sain õnneks punaseninaga miilitsamehe, pthüi! politseiniku käest sõbra mehe poolest „kroonu hinnaga“ jussi Rääma jordaniwett osta ja wõtsin selle sisse. Kui külaline, ei tahtnud ma pärnakate traditsioonide wastu mitte patustada ja läksin ka selleks ajaks, kui „artistidel“ juba „põrutawad numbrid“ läbi olid ja tantsu uhtu.

Laiad kalifeed ja maksimaalne tärnide rohus mustal sametikrael — olin neid piduks niipalju kraale asetanud, kui palju üleüldse Wabariigi seadustes ette nähtud — ei wõinud ometi silgulinna plikasid külmaks jätta, ja . . . saali astudes sattusingi Amori kuulipildujate tule alla. Ei ole siis ime, et kogu õõ mul õrn ja weetlew gümnaastka kaenlas kudistas . . . Tagawara pataljoni orkestri „röögatused“ kõdistasid tundmusi ja närwe . . . Tolmuses õhus hõljus wõluw protorgoli ja „põllumehe“ lõhn . . . Plika oli waimustet. Ta sädistas mulle alalõpmata,

kui kilk ahju taga, aga meelde jäi ainult tema wiimane „draama“.

„Kas Te siis tõeste pole kuulnud?! Terwe linn ju räägib sellest. Ah, nii, Teie tulite linnilt ja pealegi wõeras! Waadake, ka Pärnus käisid „Siurulased“. Ah, kuidas me neid ootasime! Tuglas, Wisnapuu ja Gailit, — mõtelge ometi! Üksteise wõidu deklameerisime gümnaasiumis „Amorest“:

„Ah, asjata ta pronks ja keha lõõm! . . .
Sest ainult walgest, walgest hoowab rõõm.
Oo, walged, walged naised, ööd ja maad!“

Ehk jälle:

Oo, elu, wirtsamere haisew lokse!

Oo, maailm, purjus jumalate okse!“ jne.
Ja wiimaks — nad tulid! Oo, milline furor! Kuidas sadas roose siia näitelawale selle jalgadele, kes armastab naise ja lilli!“ Meile korraldari gümnaasiumis weel eraldi loeng. Lõpuks oli muidugi . . . tants! Ja mis T'e arwate?! Sain Wisnapuu'ga tuttawaks! Kui kadedad olid teised siis! Tuglas'ele meeldis minu sõbranna; Gailit püüdis kellegi tüseda maalap-
sesse „süweneda“.

Ohtul wiisid nad meid . . . ärge uskuge, kui kuulete, et „Bristoll'is“ oleme käinud! Ma jätan saladuseks, kus meie „wähe lõbusad“ olime. Aga — meie direktorile oli sellest ninasse pistetud ja . . . mind sõbrannadega paluti . . . noh, see pole tähtis!“

Ikka veel keerlesid paarid ja seelikute sabad keerutasid tolmu üles; wahetewahel walgendas määrinud pesu ja . . . ja jalakannad katkisest sukast . . .

„Samokonn“ oli wahepeal lahkunud ja ühes sellega ka minu fiolett-tuju. Mõtlin: Waene kodanline Pärnu! Isegi wäikeste „siurutamiste“ pärast tõstad kära. Ometi peawad nad oma „kirjanduslist maitset“ noortele kuidagi külge „pookima“! Otstarbe pühendab abinõu!

Ja kõrwus kumas „Siuru“ laul:

„Kui hää on jälle minna, jätta seljataha
Kõik armastused, wagad magamised,
Kõik südame ja ihu jagamised
Ning wisata kui paberossi otsad maha
Kõik mälestused lõpulised, päramised.“

J. Höbelaisk.

Sõduri päewaraamatist.

1.

Kui kallist kodust läksin
ma waenuwäljale,
Siis ütles tasakesti
mul hella neiuke:

„Sa lähed kodust ära —
wii ühes endaga
mu silme kaunis sära,
et julgem wõidelda.

Kui igawuse tunne
sind hakkab waldama,
siis pikke, pikke kirju
sa mulle kirjuta.

Kui tuled ükskord koju,
siis leiad südame,
mis kogu aeg on olnud
truu, armas sinule. . .“

Ta armsaste veel waatas
kord otsa minule;
ma andsin kätt tal ruttu —
aeg oli üürike. . .

Ma läksin, — ta jäi maha,
tont teab, mis tundega . . .
kuid kõiki ma ei taha
nüüd enam korrata.

. . . Ma olin aasta ära,
siis tulin tagasi,
ning armulikku sära
ma lootsin jällegi . . .

Tee, mis sa õige tahad —
see hukkaläinud õis
nüüd oli — (ajad pahad!?)
— Weerenni patareis!

Tegewas wäes. 7-1.-20.

Leon Hart.

Hullumeelne kuninganna.

(„Madame Lulu“ wiisil.)

Mitu korda laulnud O s w i.

1.

Ta õrnas, walges riides otse tuwi
ning kõnnak korrapärase ja kõrk.
Naismeeste seas ta leiab rohkelt huwi,
ent wõidetud on mõni nõrk.
Näol puuderlumi, tundub lõhnaõli,
nii kawaleeridel end ette seab.
Ja lõbus tal on ikka põli —
end uhkeks kuningannaks peab.
Tantspidudel ja karnewaalil
ta küllalt lõbu maitsta saab
ning meestele ta bacchanaalil
kui mürki südameisse a'ab.
Nii leiab ta
nüüd armsama
ja nimetab teda paashiks,
kes alati
on õhtuti
ta kuninglikuks miraashiks.
„Paash olen su,
oh kuule ju,“
nii räägib austaja talle.
„Ah ja, ah ja,“
siis wastab ta
poolnaerates armsalle.

2.

Saab paashil armsaks kuninganna wäike.
Nad jalutades pargis õhtu eel
keskaegseid liigutusi, kombeid, käike
Kuis järeloomawad nüüd veel.
„Oh minu paash,“ nii räägib kuninganna,
„kui teaksid sa, mis mul wõib meeldida:
sa lillesid mul korja, anna!
Nii päiwi weereb otsata.
Kuid ühel hommikutunnil ruttus
paash jätab oma kallima
ning kuninganna kurwalt nuttes
ta järel leinab otsata.
„Oh wäike paash,
mu öömiraash.
sa tule tagasi jälle!“
See asjata,
ei tule ta.
ja hinges kurbus on hale.
Nüüd kõnnib veel
ta kõnniteel,
ent joowastusest ta kaine.
„Mu wäike paash,
mu öömiraash!“
Ta jälle puuderdet naine . . .
1919.

Mis kõik ei räägita!

Kõik räägivad, et elektrijaama traadid, Külm rekwireerinud on omale, — ja riigi samogonka täied waadid, „tehnilisteks suheteks“ mainitakse kõrisse.

Kõik räägivad, et tsekileiwa blanketid, warsti kaotawad ses suhtes makswused, ja rahuingli wärsked silhuetid, on suhkru kadumises weidi süüdlased.

Kõik räägivad, et kirbud, koerad, kassid, „profiiti maksu“ maksma hakkawad, ja sigadele antaks sõra-passid, kes üle „kiwi-kase“ wahel lendawad.

Kõik räägivad, et okkupatsioni, nii palju ootwad moodsa flirtiga, — siis tantswad Wirus plikad „napoljooi“, ma selle tõe eest ei iial wastuta.

Kõik räägivad, meil olla kuldsed ajad, kõik räägivad, see olla „wabadus“, — meil miljonäära olla terwed sajad, siinkohal mõttese tuleb „sõduri kingitus“.

Kõik räägivad, kord päike kustub taewast, ei usu seda isegi taewaliitlane, — las' räägivad, siis pääseme me waewast, ning igatsetud „pukki“ saab maaliitlane.

August Brawó.

Märkused.

Üleriiklise karskuspüha korraldab karskusseltside kesktoimekond, lähemal ajal, nagu ta ajalehtis sellest teatab. Karskuslalal on siis midagi ometi ära tehtud. Ja — aga riik mõtleb wiina müügile lasta. Siis waatab karsklane wese suuga. Wiimati saame õige „karske“ karskuspüha?

*

Ma usun, meil pole wabariiki sugugi tarwis. Mispärast? Eesti wabariigil on politsei. See politsei on wiimasel ajal otsusele jõudnud, et ka tema siin maapeal ülearune tegur. Kas lehti lugesite? „Estonias“ näidati seda ühel õhtul tegelikult. Kusagile ruumidesse olid kogunud isandad jooma. Politseinik protokollit tegema. Aga tema wisati lihtsalt uksest wälja. Waat' kus julgus! Tähendab — pole politseid waja. Ja mis on wabariik ilma politseita? Saak-

sime ka ilma walitsuseta, ilma riigita, ilma wiinata. . . Ei, siiski, wiin kuluks ikka joomingutele ära!

*

Üleriiklise õige kellaaja andmine, mida senni Tallinna mereobserwatoorium tegi, läheb nüüd Tartu tähetorni kätte. Tallinna obserwatoorium aga annab endist wiisi õiget kellaega ametiasutustele. Tuleb küsida — missugune see kõige õigem kellaeg siis on? Isegi Tallinna kirikutorni-kellad on teineteisest pool tundi ees ja taga ja nii on Tartus õhtu, kui Tallinna obserwatooriumi ametnikud juba üles tõusewad ja — hommik on. Oswi.

Õige wastus.

Õpetaja: (usuõpetuse tunnis). Ütle mulle armas laps, missuguse tööga wõib inimene kuulsaks saada?

Poiss: Puskari ajamisega. Jesus sai kohe kuulsaks meheks, kui ta Kaana linnas wiina tegi, ja teie, õpetajaherra, käsitate ikka tema jälgedes käia. Kaera Jaan.

Ministeeriumis.

Ametnik: Paberid saawad kahe nädala pärast walmis.

Talumees: Minu eide käes lähaks see küll hulga rutem. Parem lähen kodu ja toon oma wanamoori teie asemele siia laua taha istuma. Kaera Jaan.

Laseme jalga.

Uulitsapoiss: (tahab kojameest kiusata ja kella tõmmata, aga ei ulata).

Miilits: (läheb mõõda ja näeb poissi ning arwab, et poiss tuppa tahab minna).

„Sul pole ju weel rakukesed nii suureks kaswanud, et ulataksid seda kõrgel olewat kella tõmmata. Lase ma ise kõlistan,“ (kõlistab).

Uulitsapoiss: „Nüüd laseme jalga ehk muidu peksab kojamees luuawarrega sinu suured rakud siniseks.“ Kaera Jaan.

Austatud „Meie Matsi“ lugejatele.

Oleme, kõiki jõudu kokkuwõttes, püüdnud „Meie Matsi“ laialdastele rahwakihtidele kättesaadawaks teha, tema hinda wõimalikult madala hoides ja sisu ning walimust ajakõrgusele tõstes.

Nüüd aga, kus trüki, paberite ja teised kulud mitmekordseks on tõusnud, oleme sunnitud üksiku numbri hinda 2 margaga peale tõstma.

Jääme lootma, et lugupeetud lugejad meie seisukorrast aru saawad ja meid ka edaspidi toe-

tawad ses suhtes, sest nali on enam kui kopik raha, ütleb wanasõna ja mis naljasse puutub, siis ei ole „Mats“ selle puudust kunagi tundnud. „Matsi“ elu on wisa ja kuigi tal tihti peale raskustega wõidelda tuleb, ei anna ta alla, sest tal on ka, peale waenlaste, palju sõpru.

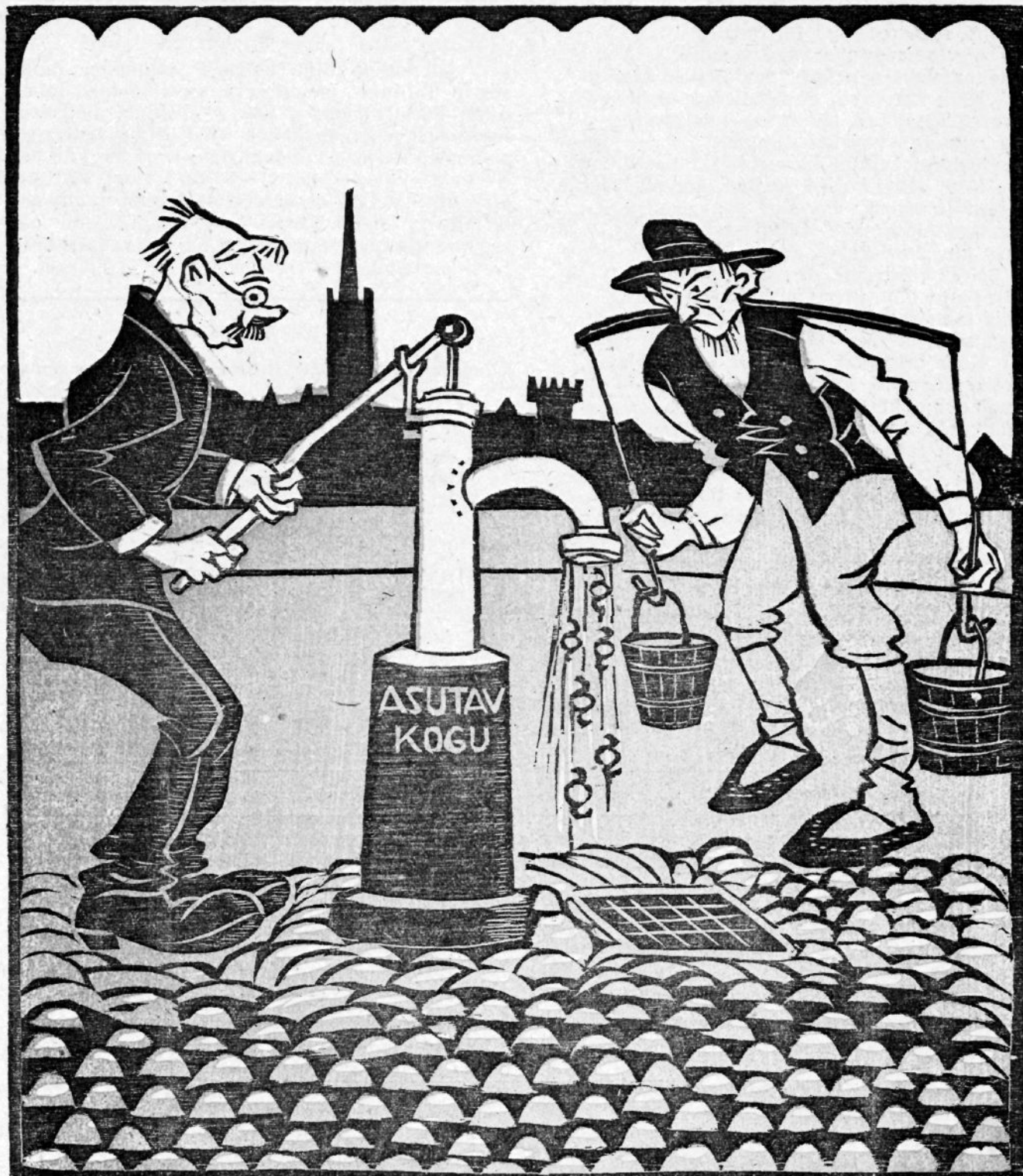
Ja üks sõber on rohkem kui kümme waenlast!

Loodame, et ka teie, lugeis, „Meie Matsi“ sõbraks jäete!

„Meie Matsi“ kabinet.

Tallinnas 27. I 20.

Kingitus.

Rei: „Astu aga lähemale, ma pumpan su panged värsket märjakest täis... Peale kuuajalist puhkust töötab pump jälle nii, et wett kul merd ja kange teine kah nagu piiritus, ja see kulub sulle ära — oled ju kah riigiteentjal!“

Järgmine „Meie Mats“, nr. 51 ilmub laupäeval, 7. weebruaril.

Ilmub „Teaduse“ kirjastusel. Wast. toim. Gori-Tõnissor. Trükitud sekwestreeritud B. Mäns'i trükikojas, Tallinnas.